

Prof. univ. dr. LIȚOIU Nicoleta

Universitatea Politehnică din București

București

Depoziție înscrisă în numele Universității Politehnice din București

1. *Care dintre cele două opțiuni dezbătute (masteratul didactic sau modulul psihopedagogic I+II) credeți că va crește calitatea în sistemul de învățământ? Doriți să propuneți o altă opțiune?*

Propunem și susținem opțiunea complementarității între modulul psihopedagogic de nivel I și masteratul didactic, primul urmând să devină un program de inițiere, iar cel de-al doilea să ofere pregătire didactică, psihopedagogică și în specialitate la nivel avansat.

2. *Justificați răspunsul la întrebarea Care dintre cele două opțiuni dezbătute credeți că va crește calitatea în sistemul de învățământ? Doriți să propuneți o altă opțiune?*

1. În vederea creșterii calității procesului de formare a cadrelor didactice susținem soluția complementarității dintre cele două moduri de organizare, prin modulul psihopedagogic și prin masteratul didactic. Din aceasta perspectiva, modulul psihopedagogic poate să funcționeze ca program de inițiere în profesia didactică (chiar sub această denumire) în cadrul ciclului de licență al studiilor universitare, în timp ce masteratul didactic va furniza pregătirea avansată, de tip psihopedagogic, didactic și în specialitate. În acest context, programul de inițiere în profesia didactică valorifică într-o formă reorganizată și revizuită Nivelul I al actualului modul psihopedagogic (Program de formare psihopedagogică). În ceea ce privește Nivelul II al aceluiași modul psihopedagogic, acesta ar urma să fie integrat și adaptat finalităților masteratului didactic. De asemenea, considerăm că relația dintre variabilele „nivelul de performanță al elevilor în evaluările/examenele naționale și internaționale” și „calitatea formării cadrelor didactice” poate fi nuanțată prin acțiunea directă sau latentă a altor factori care reclamă o discuție dedicată. Literatura de specialitate oferă o paletă mult mai diversă și complexă de factori și condiții implicate în determinarea calității procesului de formare a cadrelor didactice dintr-un sistem educațional, ceea ce structurează un cadru autentic și onest de punere în discuție a acestei problematice importante. Nu în ultimul rând, absența unor studii relevante și reprezentative la nivel național cu privire la eficiența programelor de formare inițială a cadrelor didactice, contribuie la întreținerea acestei stări de fapt confuze, care pune în relație de cauzalitate performanța scăzută a sistemului educațional, în ansamblul său, cu calitatea formării inițiale a cadrelor didactice.

3. *Care sunt avantajele și riscurile opțiunii recomandate de dumneavoastră? Ce soluții/metode propuneți pentru gestionarea acestora?*

Avantajele propunerii noastre sunt:

- Creșterea perioadei de studiu dedicată formării cadrelor didactice.
- Oportunitatea de a forma „profesori cercetători”, prin completarea practicii pedagogice cu practica în cercetare. Un astfel de context contribuie semnificativ la diversificarea structurii de roluri asociate profesorului prin faptul că acesta poate deveni un agent activ în a produce cunoaștere, nu doar în a o transmite.

- Resursele umane implicate în acest moment în procesul de formare inițială și continuă în profesia didactică vor fi valorificate eficient în continuare, în acord cu expertiza lor psihopedagogică didactică și în specialitate.

- Programul de inițiere oferă posibilitatea de inserție profesională mai rapidă în acord cu nivelul de competențe oferite. Masteratul didactic oferă posibilitatea accentuării activităților aplicative necesare pentru dezvoltarea optimă a competențelor didactice.

4. Ce elemente ar trebui să aibă în vedere entitățile responsabile de organizarea masteratului didactic/modulului psihopedagogic (obiective, mod de funcționare ș.a.)? Ce soluții propuneți pentru gestionarea părților interesate care vor fi afectate de punerea în practică a opțiunii recomandate de dumneavoastră?

Ar trebui avute în vedere:

- Regândirea și reorganizarea sistemului de finalități la atingerea cărora contribuie Programul de inițiere în profesia didactică și Masteratul didactic, dimensiuni ale aceluiași proces de formare (pe paliere diferite, în sensul aprofundării și specializării progresive), respectiv elaborarea unor planuri de învățământ corelate pe vertical în cele 2 componente, care să urmărească:

a. Organizarea formării pe domenii de studii sau pe domenii fundamentale, în funcție de corespondența domeniu-disciplină de predare în învățământul preuniversitar.

b. Selectarea disciplinelor de specialitate și conținuturilor aferente lor raportat nevoilor reale ale sistemului de învățământ.

c. Realizarea unui echilibru între componentele specialitate, psihopedagogică, metodică, practică. O pondere de 50% pentru pregătirea psihopedagogică, metodică și practice din actualul sistem de formare inițială va fi completată cu ponderea de 50% asigurată prin parcurgerea disciplinelor de specialitate (viitorul profesor în primul rând știința care se predă în școală - conținuturile disciplinelor școlare).

- Elaborarea unor criterii și metodologii de selecție a candidaților, introducerea unor probe vocaționale și de aptitudini.

- Conceperea unor metodologii de monitorizare și evaluare a calității celor două programe de formare, inițială și continuă.

- Realizarea unor studii/cercetări reprezentative la nivel național, care să susțină elaborarea unui sistem de indicatori care să permită monitorizarea și evaluarea continuă a calității celor două programe de formare.

5. Ce așteptări și recomandări aveți privind colaborarea dintre părțile co-interesate?

Așteptări/recomandări

- Universitățile își asumă rolul de a furniza cunoaștere și expertiză pentru elaborarea unor politici publice care să țintească formarea cadrelor didactice (valorificând experiența și resursa umane existentă în departamentele pentru pregătirea personalului didactic).

- Organizarea formării inițiale a profesorilor în cadrul structurilor/departamentelor cu profil pedagogic din universități și asigurarea autonomiei acestora în raport cu facultățile (subordonate rectoratului).
 - Părțile cointeresate este necesar să devină inspectoratele și unitățile școlare ca beneficiari direcți ai resursei umane formate.
 - Procesual, Ministerul preia și valorifică propunerile universităților și le susține în vederea legiferării acestora. Universitățile asigură implementarea normelor legislative.
 - Elaborarea, aprobarea și aplicarea standardelor naționale pentru formarea inițială a profesorilor.
 - Asigurarea infrastructurii corespunzătoare practicii pedagogice (bază materială, suport și comunicare instituțională etc).
 - Finanțarea corespunzătoare a formării inițiale, inclusiv prin:
 - a. instituirea unor mecanisme de stimulare a performanței studenților,
 - b. salarizarea corespunzătoare a tuturor cadrelor didactice cu responsabilități în coordonarea/îndrumarea practicii pedagogice,
 - c. creșterea accesului la resurse informaționale și know-how a cadrelor didactice
 - d. facilitarea creșterii mobilității cadrelor didactice și studenților;
 - Accentuarea rolului practicii pedagogice în sensul realizării ei la standarde de calitate superioară, coroborată cu realizarea unor demersuri susținute de informare-comunicare-promovare;
- 6. Ce opțiuni ulterioare vedeți pentru evoluția în cariera de profesor (e.g. doctorat didactic) pentru a face această carieră mai atractivă și a crește calitatea intrărilor în sistem?*
-